

AVIZ
referitor la proiectul de Lege privind
comerțul electronic

Analizând proiectul de **Lege privind comerțul electronic**,
transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.68 din
10.05.2001,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din
Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

**Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații
și propuneri:**

I. Observații generale

1. Proiectul de lege are ca obiect reglementarea comerțului electronic care să permită dezvoltarea pieței românești astfel încât aceasta să poată oferi servicii ale societății informației care să răspundă imperativelor de legalitate ce guvernează Comunitatea Europeană și să apropie legislația României și în acest domeniu, de legislația Uniunii Europene.

Precizând scopul și domeniul său de aplicare, proiectul de lege reglementează furnizarea de servicii ale societății informației de către persoanele fizice sau juridice, condițiile ce trebuie îndeplinite pentru efectuarea comunicărilor comerciale, încheierea contractelor prin mijloace electronice, răspândirea furnizorilor de servicii care acționează în calitate de intermediari, precum și obligația de informare a autorităților sau organelor cu atribuții de supraveghere și control.

Precizăm că la Consiliul Legislativ au mai fost înregistrate o propunere legislativă și un proiect de lege privind semnătura electronică, pentru care s-au întocmit avize cu observații și propuneri.

Prin avizul nr.171/28 februarie 2001 acordat la proiectul de Lege privind semnătura electronică, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.25 din 22.02.2001, Consiliul Legislativ a formulat **recomandarea ca reglementarea regimului juridic al semnăturii electronice să fie precedată de adoptarea unei legi a comerțului electronic, în care să fie definite noțiunile specifice acestei activități.**

Prin conținut și domeniul de reglementare, proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare.

2. Adoptarea legii privind comerțul electronic se încadrează într-un ansamblu juridic necesar, determinat de dinamica noilor dezvoltări tehnologice și de amplificarea posibilității de comunicare interumană prin mijloace electronice, condiții, care la rândul lor au creat societatea informației.

Prin raportare la **Directiva 2000/31/CEE** din iunie 2000, privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informației, în special comerțul electronic în piața internă, putem aprecia că proiectul **se înscrie în spiritul ei și preia principiile de bază trasate de aceasta.** Mai mult decât atât, proiectul preia și explicitează sau adaptează la realitatea juridică românească noțiuni prezentate general în Directivă, făcând aplicare acelor articole care permit legislațiilor naționale să adapteze dispozițiile directivei la condițiile sistemului intern.

În linii generale, proiectul respectă structura Directivei și utilizează aceeași terminologie (inclusiv registrul opt-out, stocare temporară sau permanentă). Se prezintă și este definită, conform condițiilor impuse din Directivă, noțiunea de comunicare comercială fiind preluate și reglementările privind comunicările nesolicitate, încheierea contractelor, stocarea informației.

Considerăm însă că există două aspecte discutabile pe care le supunem atenției inițiatorului:

a) În ceea ce privește existența și derularea contractelor, semnalăm că art.9.2 din Directivă lasă posibilitatea statelor membre să excludă de sub incidența legii, anumite tipuri de contracte, cum ar fi : **contractele care creează sau transferă drepturi asupra bunurilor**

imobiliare (cu excepția drepturilor de locațiune), contractele care cer intervenția unor autorități publice sau procedură specială (cele vizând autentificarea), contractele de instituire de garanții reale sau personale și cele de garantare, contractele decurgând din relații de familie, succesiuni. Având în vedere noutatea domeniului și dificultățile inerente create de orice mediu nou apreciem că se impunea ca o asemenea excludere să figureze și în proiect.

b) O altă neconcordanță cu Directiva este generată de nepreluarea dispozițiilor referitoare la calitatea profesională a persoanei (fizice sau juridice) care prestează servicii de comunicare comercială. În Directivă se prevede că **statul trebuie să ia măsuri în această privință și să asigure un cadru juridic menit să respecte regulile profesionale vizând în special independența, demnitatea, onoarea profesiei, dar în același timp și secretul profesional și loialitatea față de clienți și de ceilalți membri ai profesiei.**

3. Considerăm că atât în Expunerea de motive, cât și în textul proiectului de lege se utilizează în mod greșit sintagma “societatea informațională”, care reprezintă o traducere incorectă a expresiei “société de l’Information” sau “Information Society”. De altfel, constatându-se diversitatea termenilor folosiți în primele decenii ale informaticii - informatică, informatique, Informatics, Informatik, Elektronische Datenverarbeitung (EDV) sau automatische ori automatisierte Datenverarbeitung (ADV), Comunitatea Europeană a trecut la unificarea terminologică și a adoptat în 1993, la Roma, pe baza celebrului raport Bangemann, sintagma acceptată azi de toate statele, de “societate a informației”, care se impune a înlocui pe cea uzitată în proiect, și anume “societate informațională”.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Proiectul nu este redactat în conformitate cu exigențele de tehnică legislativă, în ceea ce privește marcarea articolelor.

Astfel, conform dispozițiilor art.43 alin.(3) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, articolul se exprimă în textul legii prin abrevierea “Art.”, inserată la începutul normei, nefiind corectă redactarea actuală. În acest sens, semnalăm că, articolul nu trebuie să conțină un titlu deoarece, potrivit prevederilor art.43 alin.(5) din Legea nr.24/2000,

doar la coduri și la legi de mare întindere, articolele pot fi prevăzute cu denumiri marginale, exprimând sintetic obiectul lor.

2. Pentru a asigura succesiunea logică a normelor, sugerăm ca textul art.2, care reglementează scopul și domeniul de aplicare a legii, să constituie art.1. De asemenea, propunem ca alin.(2),(3) și (4) ale art.2 să constituie articole distincte, în considerarea autonomiei dispozițiilor ce conțin.

3. Având în vedere faptul că exprimarea ideilor în textele actelor normative trebuie să se facă într-un limbaj ușor accesibil, evitându-se pe cât posibil termenii care nu au o largă întrebuințare în limba română, sugerăm ca expresiile “de Web” și “on-line” să fie puse în paranteză după corespondentul lor în limba română.

4. Întrucât folosirea abrevierilor într-un act normativ nu este recomandată de normele de tehnică legislativă, este necesară înlocuirea abrevierii “etc.” din textul art.1 cu sintagma “și altele asemenea”.

5. La art.1 pct.4, pentru o exprimare riguros exactă, recomandăm înlocuirea termenului “locație” cu denumirea consacrată în domeniu, și anume “sediu social”.

6. La art.1 pct.7, propunem înlocuirea expresiei “autoritățile administrative autonome centrale, autoritățile administrative autonome locale”, cu “autoritățile administrative autonome, autoritățile administrației publice locale”, deoarece potrivit art.115 și 116 din Constituție, autorități administrative autonome nu se pot înființa decât la nivel central, iar potrivit art.120 din Constituție, autonomia locală în comune și orașe se realizează prin autoritățile administrației publice locale.

7. La art.4 alin.(1), propunem înlocuirea sintagmei “actelor normative” cu “dispozițiilor legale”, pentru identitate de exprimare cu alin.(2).

La alin.(2), propunem înlocuirea cuvintelor “alineatul precedent”, expresie nerecomandată de normele de tehnică legislativă, prin trimiterea la respectivul alineat, sub forma “alin.(1)”.

8. La art.5 lit.d), pentru o completă identificare a furnizorului, propunem completarea textului cu sintagma “codul de înregistrare fiscală”, după cuvântul “înmatriculare”.

9. La art.6 alin.(1), deoarece formularea este confuză, propunem eliminarea expresiei “sunt parte a unui sau” și completarea textului cu formularea “sau o parte a acestuia” după sintagma “societatea informației”. Această propunere o formulăm și pentru alin.(2) și (4).

La alin.(5), sugerăm înlocuirea cuvintelor “la care se referă” din rândul 1, nespecifice limbajului juridic normativ, prin “prevăzută la”, precum și eliminarea expresiei “la care se referă alin.(4)” din rândul al doilea, deoarece este inutilă.

10. Art.9 alin.(1) este discutabil, deoarece în Expunerea de motive se precizează că în proiectul de lege se urmărește consacrarea teoriei informației (art.35 C.com.), însă exprimarea acestui deziderat se realizează în alt fel, prin considerarea ca moment al încheierii contractului, momentul confirmării primirii acceptării ofertei, cu mult ulterior chiar momentului informației. Pentru evitarea neconcordanței, sugerăm reformularea alin.(1), astfel:

“(1) Contractul se consideră încheiat în momentul în care furnizorul de servicii **a confirmat primirea acceptării ofertei de la destinatar.**”

La alin.(3), pentru o exprimare corectă, recomandăm înlocuirea participiului “primite” cu “realizate”.

La alin.(6), deoarece nu **alineatele** se aplică, ci **prevederile** acestora este necesară modificarea textului în acest sens. Aceeași propunere o formulăm și pentru art.12 alin.(2).

11. Potrivit normelor de tehnică legislativă, invocarea într-un text a unui element structural al articolului se face prin redarea cuvântului sub formă abreviată. De aceea, la art.10 alin.(2), sugerăm înlocuirea cuvântului “alineatul” prin abrevierea “alin.”, precum și eliminarea expresiei “al prezentului articol”, care se subînțelege.

12. Semnalăm că limita maximă a amenzii contravenționale prevăzută în art.15 alin.(1) din proiect depășește limita generală a amenzii penale prevăzută în art.53 pct.1 lit.c) din Codul penal (50.000.000 lei) deși, prin definiție, răspunderea contravențională intervine în cazul săvârșirii unei fapte care prezintă un pericol social mai redus decât infracțiunea.

Considerăm că alin.(3) nu este necesar, deoarece dispoziția referitoare la actualizarea limitelor amenzilor contravenționale prin

hotărâre a Guvernului este cuprinsă, ca normă generală, în legea - cadru în materie (art.7¹ din Legea nr.32/1968).

13. Având în vedere că în Capitolul VI al proiectului nu este reglementată exclusiv răspunderea contravențională (în art.14 fiind cuprinse dispoziții referitoare la nulitatea relativă a contractelor), textul alin.(3) al art.16 ar trebui reformulat, astfel:

“(3). Contravențiilor prevăzute la art.15 le sunt aplicabile dispozițiile Legii nr.32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare”.

14. La art.19, pentru a evita eventuale confuzii de interpretare, propunem reformularea textului, după cum urmează:

“Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României.”

p. PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 421/14.05.2001